

Eesti balleti legendid

Kristel Schwede

„Eesti balleti portreed“ idee Maris Kerge, fotod Stina Kase, jumestus Aune Aasoja

Maris Kerge ja Stina Kase ühisprojektina sündinud fotonäitus „Eesti balleti portreed“ koosneb meie balletilegendide ajaloolistest rollifotodest ja fotograaf Stina Kase poolt eelmise aasta kevadtalvel pildistatud tantsijate portreedest, millest valitud pilte tutvustame nüüd Positiivis.

Sisearhitekti haridusega, praegu Venemaal dokumentaalfilmide tegemist õppival Maris Kergel meeldib endast eelkõige mõelda kui lugude rääkijast, kes mõnikord kasutab jutustamiseks sisearhitektuuri, teinekord aga staatilist või liikuvat pilti. Kuigi visuaalsete väljendusvahendite kasutamise kogemused on Marisel täiesti olemas, tajus ta end selles projektis pigem režissöörina. Nii kutsus ta balletitantsijaid jäädvustama fotograaf Stina Kase, kelle looming talle meeldis ning oli silma jäänud erilise ja lummava atmosfääri tõttu.

Kuidas balletitantsijate pildistamise idee tekkis? Maris Kerge: „Olen balleti armastanud lapsest saadik. Tahtsin näituseprojektiga avaldada austust balletitantsijaile, kes on vaatajatele omal ajal suuri elamusi pakkunud, kuid praeguseks teatris tantsimise lõpetanud. Soovisin nad taas rambivalgusesse tuua. Tantsijad valisin ala asjatundjatega nõu pidades nii Estoniast kui ka Vanemuisest. Näitusepiltidele jõudsid Age Oks, Aime Leis, Elita Erkina, Endrik Kerge, Elena Poznjak-Kõlar, Tatjana Laid, Juta Lehiste, Kaie Kõrb, Rufina Noor, Tatjana Voronina, Tiiu Randviir, Toomas Edur, Viesturs Jansons, Viktor Fedortšenko ja Ülle Ulla.“

„Olen mõelnud, et balletiartistidel võib karjääri lõpetamine väga raske olla. Kogu senise elu on nad pühendanud tantsimisele, teatrile, kuid siis ühel hetkel, kui nad on alles keskealised ja pool elu on veel ees, saab nende balletitantsija karjäär äkki läbi,“ selgitab idee autor.

Maris Kerge:
„Nii tore oli vaadata, kuidas tantsijad kaamera ees särama hakkasid. Lavasarm ja säde ei kustu vanusega!“

Maris Kerge rääkis, et ettevalmistused pildistamiseks olid põhjalikud. Alguses kaalusid nad Stina Kasega võimalusi taaslavastada stseene kunagistest etendustest või lemmikrollidest, kuid otsustasid lõpuks põnevad ja huvitavad isiksused jäädvustada mustvalgete ruudukujuliste fotodena. „Kui olime balletitantsijatega rohkem suhelnud, loobusime fotode lavastamise ideest, sest saime aru, et peame rohkem usaldama oma iseteadlikke modelle. Stsenariumi muutumise osaliseks põhjuseks oli ka see, et Stina on väga loov ning „siin ja praegu“ inimene. Ette valmis

mõeldud lahendused kammitsevad teda liigselt,“ tunnistab Maris.

Stina Kase sõnul pole vanemate daamide pildistamine fotograafide kerge ülesanne. Kui fotograaf imetleb ja soovib jäädvustada modelli küpset ja põnevat nägu, mis kirjatud elatud elu jälgedega, siis daamid tahavad pildi peal välja näha võimalikult noored ja kortsudeta. See on igati mõistetav, eriti kui inimese hing ja minapilt on jäänud nooruslikuks.

„Pildistamise ajal on oluline, et me mõlemad modelliga oleksime hetkes koos ja jagaksime seda,“ selgitab Stina Kase. „Mõnikord me sellise hetkeni ei jõuagi, sest inimene ei avane. Meie ühiskond näeb ette erinevate maskide kandmist ja tihti inimesed ise ei teagi, kui palju maske nad olude sunnil või enesekaitseks kasutavad. Kui leian pildistamise käigus inimesega kontakti ja ta avaneb, on see hetk minu jaoks väga eriline. Selleks et meestantsijatele lähemale pääseda, pidin nad istuma panema, kuna nad olid kõik väga pikad. Mulle on tähtis silmside modelliga, alt üles vaadates oli seda keeruline saavutada.“

„Tundus, et pildistamine meeldis kõigile. Nii tore oli vaadata, kuidas tantsijad kaamera ees särama hakkasid,“ meenutab Maris Kerge. „Lavasarm ja säde ei kustu vanusega!“

Photographer Stina Kase: It's an essential element in taking pictures that both the model and the photographer subsist together and share in the moment.

www.stinakase.com

Age Oks ja Toomas Edur

Kaie Kõrb

Viesturs Jansons

Elena Poznjak

Ülle Ulla

Ago Hendrik Kerge